

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അയോധ്യാകാണ്ഡേ

॥ സപ്തമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ സപ്തമഃ സർഗഃ ॥

ഭാവിനഃ ശ്രീരാമാഭിഷേകസ്യ വൃത്തമാകർണ്യ വിനയാ
മന്മരയാ കൈകേയോ ഹൃദയേ ഭേദഭാവസ്യോത്പാദനം പ്രീതയാ
കൈകേയോ കുബ്ജായൈ പുരസ്കാരരുപേണാഭൂഷണസ്യ
ദാനം വരം വരയിതും പ്രേരണം ച

ജ്ഞാതിദാസീ യതോ ജാതാ
കൈകേയോ തു സഹോഷിതാ |
പ്രാസാദം ചന്ദ്രസങ്കാശ -
മാരുരോഹ യദ്യുക്തയാ || 2.7.1 ||

സിക്തരാജപഥാം കൃത്സ്നാം
പ്രകീർണകമലോത്പലാം |
അയോധ്യാം മന്മരാ തസ്മാത്
പ്രാസാദാദൻവവൈക്ഷത || 2.7.2 ||

പതാകാഭിർവരാർഹാഭി -
ര്യുജൈശ്ച സമലങ്കൃതാം |
സിക്താം ചന്ദനതോയൈശ്ച
ശിരഃസ്നാതജനൈര്യുതാം || 2.7.3 ||

മാൽയമോദകഹസ്തൈശ്ച
 ദ്വിജേന്ദ്രഭിനാദിതാം |
 ശുക്ലദേവഗൃഹദ്വാരാം
 സർവവാദിത്രനാദിതാം || 2.7.4 ||

സമ്പ്രഹൃഷ്ടജനാകീർണാം
 ബ്രഹ്മഘോഷനിനാദിതാം |
 പ്രഹൃഷ്ടവരഹസ്ത്യശ്വാം
 സമ്പ്രണർദിതഗോവൃഷാം || 2.7.5 ||

ഹൃഷ്ടപ്രമുദിതൈഃ പൗരൈ -
 രുച്ഛിതധ്വജമാലിനീം |
 അയോധ്യാം മന്ഥരാ ദൃഷ്ട്വാ
 പരം വിസ്തമയാഗതാ || 2.7.6 ||

സാ ഹർഷോത്ഫുൽലനയനാം
 പാണ്ഡുരക്ഷൗമവാസിനീം |
 അവിദുരേ സ്ഥിതാം ദൃഷ്ട്വാ
 ധാത്രിം പപ്രച്ഛ മന്ഥരാ || 2.7.7 ||

ഉത്തമേനാദിസംയുക്താ
 ഹർഷേണാർഥപരാ സതീ |
 രാമമാതാ ധനം കിം നു
 ജനേഭ്യഃ സമ്പ്രയച്ഛതി || 2.7.8 ||

അതിമാത്രം പ്രഹർഷഃ കിം
 ജനസ്യാസ്യ ച ശംസ മേ |
 കാരയിഷ്യതി കിം വാപി
 സമ്പ്രഹൃഷ്ടോ മഹീപതിഃ || 2.7.9 ||

വിദീര്യമാണാ ഹർഷേണ
 ധാത്രി തു പരയാ മുദാ |
 ആചചക്ഷേഥ കുബ്ജായൈ
 ഭൂയസീം രാഘവേ ശ്രിയം || 2.7.10 ||

ശ്വഃ പുഷ്യേണ ജിതക്രാധം
 യൗവരാജ്യേന ചാനഘം |
 രാജാ ദശരഥോ രാമ -
 മഭിഷേക്താ ഹി രാഘവം || 2.7.11 ||

ധാത്ര്യാസ്തു വചനം ശ്രുത്വാ
 കുബ്ജാ ക്ഷിപ്രമമർഷിതാ |
 കൈലാസശിഖരാകാരാത്
 പ്രാസാദാദവരോഹത || 2.7.12 ||

സാ ദഹ്യമാനാ ക്രോധേന
 മന്മഥാ പാപദർശിനീ |
 ശയാനാമേവ കൈകേയീ -
 മിദം വചനമബ്രവീത് || 2.7.13 ||

ഉത്തിഷ്ഠ മൂഢേ കിം ശേഷേ
 ഭയം ത്യാമഭിവർത്തതേ |
 ഉപപ്ലുതമഘൗഘേന
 നാത്മാനമവബുധ്യസേ || 2.7.14 ||

അനിഷ്ടേ സുഭഗാകാരേ
 സൗഭാഗ്യേന വിക്രമസേ |
 ചലം ഹി തവ സൗഭാഗ്യം
 നദ്യാഃ സ്രോത ഇവോഷ്ണഗേ || 2.7.15 ||

ഏവമുക്താ തു കൈകേയീ
 രുഷ്ടയാ പരുഷം വചഃ |
 കുബ്ജയാ പാപദർശിനയാ
 വിഷാദമഗമത് പരം || 2.7.16 ||

കൈകേയീ ത്വബ്രവീത് കുബ്ജാം
 കച്ചിത് ക്ഷേമം ന മന്മരേ |
 വിഷണ്ണവദനാം ഹി ത്വാം
 ലക്ഷയേ ഭൃശദുഃഖിതാം || 2.7.17 ||

മന്മരാ തു വചഃ ശ്രുത്വാ
 കൈകേയോ മധുരാക്ഷരം |
 ഉവാച ക്രോധസന്യുക്താ
 വാക്യം വാക്യവിശാരദാ || 2.7.18 ||

സാ വിഷണ്ണതരാ ഭൂത്വാ
 കുബ്ജാ തസ്യാം ഹിതൈഷിണീ |
 വിഷാദയന്തീ പ്രോവാച
 ഭേദയന്തീ ച രൗഘവം || 2.7.19 ||

അക്ഷയം സുമഹദ് ദേവി
 പ്രവൃത്തം ത്വദ്വിനാശനം |
 രാമം ദശരഥോ രാജാ
 യൗവരാജ്യേഭിഷേക്ഷ്യതി || 2.7.20 ||

സാസ്മൃഗായേ ഭയേ മഗ്നാ
 ദുഃഖശോകസമൻവിതാ |
 ദഹ്യമാനാനലേനേവ
 ത്വദ്ധിതാർഥമിഹാഗതാ || 2.7.21 ||

തവ ദുഃഖേന കൈകേയി
 മമ ദുഃഖം മഹദ് ഭവേത് |
 ത്വദ്യുദ്ധൗ മമ വൃദ്ധിശ്ച
 ഭവേദിഹ ന സംശയഃ || 2.7.22 ||

നരാധിപകുലേ ജാതാ
 മഹിഷീ ത്വം മഹീപതേഃ |
 ഉഗ്രത്വം രാജധർമാണാം
 കഥം ദേവി ന ബുധ്യസേ || 2.7.23 ||

ധർമവാദീ ശരോ ഭർതാ
 ശ്ലക്ഷ്ണവാദീ ച ദാരുണഃ |
 ശുദ്ധഭാവേന ജാനീഷേ
 തേനൈവമതിസന്ധിതാ || 2.7.24 ||

ഉപസ്ഥിതഃ പ്രയുഞ്ജാന -
 സ്ത്വയി സാന്ത്വമനർഥകം |
 അർഥേനൈവാദ്യ തേ ഭർതാ
 കൗസൽയാം യോജയിഷ്യതി || 2.7.25 ||

അപവാഹ്യ തു ദുഷ്ടാത്മാ
 ഭരതം തവ ബന്ധുഷു |
 കാൽയേ സ്ഥാപയിതാ രാമം
 രാജ്യേ നിഹതകണ്ടകേ || 2.7.26 ||

ശത്രുഃ പതിപ്രവാദേന
 മാത്രേവ ഹിതകാമ്യയാ |
 ആശീവിഷ ഇവാംഗേന
 ബാലേ പരിധൃതസ്ത്വയാ || 2.7.27 ||

യഥാ ഹി കുർയാച്ഛത്രുർവാ
 സർപോ വാ പ്രത്യുപേക്ഷിതഃ |
 രാജ്ഞാ ദശരഥേനാദൃ
 സപുത്രോ ത്വം തഥാ കൃതാ || 2.7.28 ||

പാപേനാനൃതസാന്ത്യേന
 ബാലേ നിത്യം സുഖോചിതാ |
 രാമം സ്ഥാപയതാ രാജേ
 സാനുബന്ധാ ഹതാ ഹൃസി || 2.7.29 ||

സാ പ്രാപ്തകാലം കൈകേയി
 ക്ഷിപ്രം കുരു ഹിതം തവ |
 ത്രായസ്വ പുത്രമാത്മാനം
 മാം ച വിസ്മയദർശനേ || 2.7.30 ||

മന്മരായാ വചഃ ശ്രുത്വാ
 ശയനാത് സാ ശുഭാനനാ |
 ഉത്തസ്ഥൗ ഹർഷസമ്പൂർണാ
 ചന്ദ്രലേഖേവ ശാരദീ || 2.7.31 ||

അതീവ സാ തു സന്തുഷ്ടാ
 കൈകേയി വിസ്മയാൻവിതാ |
 ദിവ്യമാഭരണം തസ്യൈ
 കുബ്ജായൈ പ്രദദൗ ശുഭം || 2.7.32 ||

ദത്ത്വാ ത്വാഭരണം തസ്യൈ
 കുബ്ജായൈ പ്രമദോത്തമാ |
 കൈകേയി മന്മരാം ഹൃഷ്ടാ
 പുനരേവാബ്രവീദിദം || 2.7.33 ||

ഇദം തു മന്ഥരേ മഹ്യ -
 മാഖ്യാതം പരമം പ്രിയം |
 ഏതന്മേ പ്രിയമാഖ്യാതം
 കിം വാ ഭൂയഃ കരോമി തേ || 2.7.34 ||

രാമേ വാ ഭരതേ വാഹം
 വിശേഷം നോപലക്ഷയേ |
 തസ്മാത് തുഷ്ടാസ്മി യദ് രാജാ
 രാമം രാജ്യേഭിഷേക്ഷ്യതി || 2.7.35 ||

ന മേ പരം കിഞ്ചിദിതോ വരം പുനഃ
 പ്രിയം പ്രിയാർഹേ സുവചം വചോദ്യമൃതം |
 തഥാ ഹൃവോചസ്ത്വമതഃ പ്രിയോത്തരം
 വരം പരം തേ പ്രദദാമി തം വൃണു || 2.7.36 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 അയോധ്യാകാണ്ഡേ സപ്തമഃ സർഗഃ ||